

Sygn. akt VIII U 1303/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale M. G., A. G., B. K.

o ustalenie płatnika składek i podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 10 maja 2016 r. **nr** (...)

z dnia 10 maja 2016 r. **nr** (...)

z dnia 1 lipca 2016 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżone decyzje częściowo w ten sposób, że stwierdza, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla pracowników M. G., A. G., B. K. stanowi podstawa wymiaru składek zadeklarowana przez płatnika (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (poprzednio J. H. (1) i I. S. wspólników Przedsiębiorstwa Usługowo Handlowo Produkcyjnego (...) spółki cywilnej);

2. w pozostałym zakresie oddala odwołania;

3. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt: VIII U 1303/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, w zw z art. 18 ust 1 i 3, art. 20 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.t.j.2015.121 z późn.zm.-dalej ustawa SUS) oraz art. 79 ust. 1, art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.t.j.2015r.581 z późn.zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne:

- A. G. za październik i grudzień 2012 r. – decyzja z dnia 10.05.2016r. nr (...);

- B. K. za okres od stycznia do marca 2011r. – decyzja z dnia 10.05.2016r. nr 13/2016r;

- M. G. za okres od lutego do lipca 2012r. – decyzja z dnia 1.07.2016r. nr (...); jako pracowników płatnika składek (...) sp. z o.o. w R. (poprzednio Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego s.c J. H. (1), I. S..

(...) Sp. z o.o. w R. (dalej odwołująca) wniosła odwołania od powyższych decyzji zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 93a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 ustawy o SUS poprzez jego niewłaściwą interpretację i przyjęcie, że pod pojęciem „spółek nie mających osobowości prawnej” należy rozumieć również spółkę cywilną, podczas gdy pod pojęciem tym należy rozumieć wyłącznie spółki osobowe, będące samodzielnym podmiotem praw i obowiązków, natomiast spółka cywilna w ogóle nie jest wydzielonym podmiotem, a zatem w/w przepis - jako podstawa odpowiedzialności odwołującego się, nie znajdzie zastosowania,

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 93a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 ustawy o SUS poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy stroną pierwotnej decyzji, oraz podmiotem ewentualnie zobowiązanym do zapłaty składek, byli wspólnicy spółki cywilnej, a więc osoby fizyczne, a nie spółka cywilna, a zatem nie może dojść do przeniesienia odpowiedzialności ze spółki na odwołującego się w sytuacji, gdy pierwotnie zobowiązanymi były osoby fizyczne,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że A. G., B. K., M. G. w rzeczywistości świadczyli pracę na rzecz odwołującej, za jej wiedzą, w ramach umowy o dzieło z E. H. i T. S., prowadzącymi spółkę cywilną PW (...), pomimo faktu, że nie podlegali oni faktycznemu zwierzchnictwu płatnika składek, a praca świadczona była na rzecz PW (...) s.c., która czerpała korzyści z umowy zawartej z tymi osobami,

- wydanie decyzji na podstawie niekompletnego materiału dowodowego i pominięcie przy jej wydawaniu zbadania faktycznego zakresu zależności i podległości służbowej pracownika względem płatnika składek w zakresie obowiązków świadczonych na rzecz PW (...) s.c., oraz korzyści osiągniętych przez ten podmiot z pracy osoby zatrudnionej w ramach umowy cywilnoprawnej,

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 2a ustawy o SUS poprzez jego błędną interpretację polegającą na rozumieniu pod pojęciem „świadczenia pracy na rzecz pracodawcy" każdej sytuacji, w której względem pracodawcy pracownik świadczy pracę w ramach umowy pracę i w ramach innego stosunku cywilnoprawnego z innym podmiotem, w oderwaniu od rzeczywistych efektów tej pracy i faktycznych korzyści ekonomicznych, jakie pracodawca osiąga z pracy świadczonej w ramach innego stosunku cywilnoprawnego.

Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji i ustalenie, że podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i zdrowotne zostały ustalone przez płatnika w prawidłowej wysokości, a odwołująca się nie jest zobowiązany do zapłaty składek oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości w stosunku do norm przepisanych.

W toku postępowania odwołujący dodatkowo wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez stwierdzenie braku jej odpowiedzialności Spółki (...) sp. z o.o. w R. z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla zainteresowanych jako pracowników (...) s.c. w R..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od odwołującej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, uznając że odwołująca jest odpowiedzialna za zobowiązania (...) s.c. J. H. (1), I. S. na podstawie art.93a § 1 pkt. 2 ustawy Ordynacja podatkowa w zw. z art. 31 ustawy o SUS, w tym za prawidłowe ustalenie podstaw wymiaru składek zatrudnionych przez spółkę cywilną (...) pracowników. Zdaniem organu rentowego, przepis art. 93a ustawy Ordynacja podatkowa odnosi się również do przekształcenia spółki cywilnej w spółkę z o.o.

W ocenie organu rentowego, w sprawie zastosowanie ma przepis art. 8 ust. 2a ustawy o SUS, bowiem zawarte pomiędzy zainteresowanymi (pracownikami (...) s.c. J. H. (1), I. S.), a PW Filar B. sc. T. S., E. H. umowy o dzieło wykonywane były na rzecz pracodawcy, z którym zainteresowani pozostawali w stosunku pracy. Organ rentowy ustalił, że (...) Filar i PW Filar B. były związane umową, na podstawie której (...) Filar zlecał PW Filar B. pracę w zakresie wyklejania ekranów reklamowych, wymianę reklamy, wykonywanie dokumentacji fotograficznej, kontrole klejenia, kontrole wykonania nośników reklamowych, naprawę reklam, prace ziemne elektryczne przy położeniu kabli. Wykonując umowę PW Filar B. posługiwało się osobami, zatrudnionymi na podstawie umowy o dzieło, które to osoby pozostawały związane stosunkiem pracy z (...) Filar, w tym zainteresowanymi w sprawie.

Zainteresowani nie zajęli stanowiska w sprawie.

Zawiadomione o toczącym się postępowaniu E. H. i T. S. nie przystąpiły do sprawy w charakterze zainteresowanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowo Produkcyjne (...) s.c., J. H. (1) i I. S. prowadziło działalność od początku lat 90-tych w zakresie obsługi reklam zewnętrznych, przede wszystkim dla (...) S.A., a sporadycznie dla innych podmiotów – dotyczących jednej reklamy. (...) S.A. ma nośniki reklam na terenie całego kraju i świadczy usługi reklamy zewnętrznej dla indywidualnych odbiorców na terenie całego kraju. Z żadnym innym dużym podmiotem, który oferuje reklamy zewnętrzne (...) s.c. nie współpracowała, gdyż groziło jej za to zerwanie umowy z (...) S.A.

T. S. i E. H. (żony wspólników (...) Filar) w ramach spółki cywilnej PW (...) prowadziły działalność gospodarczą od końca lat 90 w zakresie budowlanym, natomiast od 2003r. rozszerzyły działalność i zaczęły świadczyć usługi w zakresie reklam dla klientów, których nie mogła obsługiwać spółka (...). Spółka PW (...) zajmowała się m.in. montażem, klejeniem reklam, robieniem balustrad, płotów ogrodzeń, balkonów, konstrukcji pod reklamy, remontami mieszkań i budynków użyteczności publicznej i w spornym okresie nie otrzymywała zleceń z (...) S.A.

Odwołująca powstała na skutek przekształcenia Przedsiębiorstwa Usługowo Handlowo Produkcyjnego (...) s.c. J. H. (1) i I. S. w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością działającą pod nazwą Filar i kontynuuje dotychczasową działalność. Wpis spółki do KRS został dokonywany w dniu 18 września 2015r.

Obydwie Spółki miały siedziby w tym samym budynku, odwołująca ma biura na parterze a P|W Filar B. na piętrze.

PW Filar B. zatrudniała w spornym okresie 4-5 pracowników na podstawie umowy o pracę na stanowiskach: budowlaniec, spawacz, klejący.

Odwołująca w spornym okresie zatrudniała od 10 do 13 pracowników na podstawie umowy o pracę i około 5-6 osób na podstawie umowy o dzieło, ewentualnie kilka osób na podstawie umowy zlecenia. Zmiana reklam dla (...) SA następowała na początku i w środku miesiąca i w tych okresach odwołująca realizowała zlecenia korzystając z pracowników własnych jak i spółki PW (...). Odwołująca wystawiała spółce PW (...) faktury za usługi świadczone przez pracowników PW Filar B..

PW Filar B. celem realizacji swoich zleceń podpisywała umowy o dzieło z pracownikami odwołującej, mając na uwadze ich kwalifikacje i posiadanie badań wysokościowych. Umowy te zawierane były na początku miesiąca na jeden lub trzy miesiące, w zależności od ilości posiadanych zleceń na wyklejanie i montaż reklam. Konkretyzacja prac do wykonania

w ramach umowy o dzieło następowała w trakcie danego miesiąca. Czasami nie wiadomo były jakie prace i kiedy zostaną wykonane. Wynagrodzenie było ustalane po zakończonej pracy. W praktyce wyglądało to w ten sposób, że T. S. przekazywała J. H. (1) jaki jest zakres prac do wykonania dla PW Filar B. w zakresie prac reklamowych oraz z jakimi osobami ma podpisaną w danym miesiącu umowę o dzieło. Następnie J. H. (1) przekazywał te informacje do dyspozytorek, które wystawiały zlecenia wyjazdu. Dyspozytorki miały informacje jak wygląda obłożenie w danym miesiącu pracowników odwołującej i wiedziały czy w danej chwili mogą wykonać jeszcze zlecenia dla PW Filar B.. Na zleceniach wskazywano rodzaj prac do realizacji oraz dla jakiej spółki są wykonywane prace, poprzez oznaczenia F (czyli Filar) lub FB (czyli Filar B.). Do zlecenia doręczano rozpiskę z adresami, którą przekazywano rano pracownikom. Dyspozytorki wiedziały, że pracownicy odwołującej, nie mogą w ramach umów o dzieło zawartych z PW Filar B. wykładać plakatów dla (...).

Z uwagi na dużą liczbę zleceń, przechowywano je przez dwa miesiące, chyba, że dotyczyły sprawy spornej lub reklamacji.

Praca dla obydwu spółek wykonywana była przy użyciu sprzętu należącego do obydwu spółek: samochodów służbowych, podnośników czy drabin. Spółki prowadziły wzajemne rozliczenia paliwa w zależności od tego do jakich prac – na czyją rzecz – dany samochód czy podnośnik był użyty. W budynku, w którym mieściły się siedziby spółek były dwa magazyny – po jednym dla każdej ze spółek, skąd pobierano narzędzia, klej i plakaty.

Dowodem prawidłowego wykonania dzieła było zdjęcie. T. S. lub E. H. sporadycznie jeździły dokonać odbioru wykonania dzieła. Przeważnie osoba realizująca daną pracę robiła zdjęcie wykonanej pracy, które przekazywała dyspozytorkom, albo w teren przyjeżdżała dyspozytorka. Dyspozytorki sczytywały zdjęcia z aparatu, obrabiały je i przekazywały T. S., która na tej podstawie rozliczała wykonaną pracę.

Dyspozytorki były pracownicami odwołującej, ale zdarzało się, że pracowały w tym samym czasie dla PW Filar B. w ramach umów o dzieło.

M. G. był pracownikiem odwołującej w okresie od 16.01 do 6.08.2012r. zatrudnionym na stanowisku monter reklam.

W tym okresie zawarł umowy o dzieło z PW Filar B.:

- na okres od 9.02. do 31.03.2012r. – klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam na kwotę 1880zł brutto.,
- na okres od 30.03 do 30.04.2012r. – klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam na kwotę 624zł brutto.,
- na okres od 30.04. do 31.05.2012r. - klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam, naprawa m. na kwotę 1290zł brutto.,
- na okres od 1.06. do 30.06.2012r. - klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam na kwotę 1050zł brutto.,
- na okres od 2.07. do 31.07.2012r. - klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam na kwotę 988zł brutto.

M. G. głównie zajmował się wyklejaniem reklam i ich zmianą. W okresie jego zatrudnienia, kampanie reklamowe i związane z nimi prace wyklejania reklam trwały przez 3 tygodnie w miesiącu. W pozostałym tygodniu na polecenie przełożonych wykonywał prace porządkowe, pomagał elektrykowi. Jego praca była zorganizowana w ten sposób, że rano otrzymywał od pracownic biura na parterze zlecenie, w którym były podane informacje o rodzaju i miejscu wykonania pracy, pobierał materiały (plakaty, klej), wyjeżdżał samochodem firmowym w teren i wyklejał reklamy. Zainteresowany nie wiedział dla jakiej firmy wykonuje konkretną pracę w danym dniu, pracował w dni powszednie, zwykle przez 8 godzin. Jego wynagrodzenie uzależnione było od liczby wyklejonych plakatów.

B. K. była pracownikiem odwołującej w okresie od 2.06.2008r. do 2.05.2011r. zatrudnionym na stanowisku referenta ds. eksploatacji z wynagrodzeniem minimalnym. Zainteresowana zajmowała się opracowywaniem zleceń i rozpisek,

prowadzeniem korespondencji z firmą (...), przygotowywaniem faktury dla tej firmy oraz przyjmowaniem zdjęć wykonanych prac.

W tym okresie zawarła umowę o dzieło z PW Filar B. na okres od 2.01. do 31.03.2011r. – wykonanie dokumentacji fotograficznej i kontrola klejenia - na kwotę 1000zł brutto. Praca ta polegała na przygotowaniu folderów dla klientów tj. opisywaniu i obrabianiu zdjęć wykonanych już reklam, a czasami ich robieniu w terenie. Nadto zajmowała się również przygotowywaniem zleceń i rozpisek dotyczących prac realizowanych przez PW Filar B..

A. G. był pracownikiem odwołującej w okresie od 6.08. do 31.12.2012r. zatrudnionym na stanowisku elektromontera/montera reklam/kierowcy, z wynagrodzeniem 1520zł.

W tym okresie zawarł umowy o dzieło:

- na okres od 1 do 31.10.2012r. - klejenie ekranów reklamowych i wymiana reklam na kwotę 611zł brutto;
- na okres od 2 do 30.11.2012r. – wykonanie wykopu pod położenie kabla w P. w ilości 20 mb na kwotę 124zł brutto.

Jako pracownik odwołującej A. G. pracował głównie jako kierowca, jeździł z innymi pracownikami w teren i pomagał im w montażu reklam. Praca była zorganizowana w ten sposób, że pracownik z którym jeździł zainteresowany pobierał rano zlecenie na którym wypisana była praca do wykonania w danym dniu. Zainteresowany nie pracował samodzielnie, pracował według wskazówek pracownika pobierającego zlecenie. Umowy o dzieło realizował w trakcie pracy dla odwołującej.

W okresie objętym skarżonymi decyzjami raczej nie było takich sytuacji, aby te same podmioty zewnętrzne współpracowały z odwołującą i PW Filar B. . Każda spółka miała swoje zlecenia, przy czym ilościowo więcej klientów miała Spółka (...).

PW Filar B. w 2011 roku wystawiła faktury dotyczące reklam dla następujących podmiotów: R. R. D., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Precedens, M. A. R. K., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., Business (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., (...) SA w K., db U. w W., (...) R. F., (...) C R. F., A. S., L. T. K., Biura Doradztwa i (...) w K., S. Agencji Handlowej (...) C. w T., (...) A. F., (...), (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., (...) SA w K., Agencji (...) w K., (...) T. K. w W., P.H.U (...) W. W., (...) –Technika (...), Biura Doradztwa (...), (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C., S. Agencji (...), A3 Producent F. M. S., P. G., SP j. w G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T..

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o akta ZUS, akta kontroli, akta osobowe zainteresowanych faktury VAT wystawione kontrahentom PW Filar B. zeznania E. H. (k 148-150), T. S. (k 145-148), A. G. (k 143-145), M. G. (78-80 akt VIII U1600/16) I. S. i J. H. (1) (k 169-174, 188-192).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że wbrew stanowisku odwołującej, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała w wyniku przekształcenia spółki cywilnej w spółkę kapitałową, ponosi odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne wspólników spółki przekształcanej.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy o SUS do należności z tytułu składek mają odpowiednie zastosowanie enumeratywnie wymienione w tym przepisie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa - między innymi przepis art. 93 a.

Ustawa systemowa pozwala zatem na odpowiednie stosowanie do należności z tytułu składek przepisów Ordynacji podatkowej, ale tylko enumeratywnie wymienionych w jej art. 31.

Po myśli art. 93a. § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, osoba prawna zawiązana (powstała) w wyniku:

- 1) przekształcenia innej osoby prawnej,
- 2) przekształcenia spółki niemającej osobowości prawnej

- wstępuje we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki.

W doktrynie zgodnie przyjmuje się, że sukcesja podatkowa o której mowa w cytowanym artykule obejmuje przekształcenie nie tylko osobowej spółki handlowej ale również cywilnej w spółkę kapitałową.(por. S.Babiarz, B.Dauter, B.Gruszczyński, R.M Hauser, A. Kabat, M.Niezgódka- Medek, ordynacja podatkowa – komentarz wydanie IX, WK 2015r)

Podstawą przekształcenia, o którym mowa powyżej jest art. 551 § 2 k.s.h., który przewiduje możliwość przekształcenia spółki cywilnej w spółkę handlową inną niż spółka jawna.

Nie jest sporne, że w dniu 18 września 2015r spółka P.U.H.P Filar S.C J. H. (1), I. S. została przekształcona przez jedynych wspólników w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (spółkę kapitałową) - w tym samym składzie osobowym wspólników.

Z uwagi na brak podmiotowości prawnej spółki cywilnej nie jest możliwe do objaśnienia mechanizmu przewidzianego w art. 551 § 2 k.s.h. (przekształcenie spółki cywilnej w inną spółkę handlową, za wyjątkiem spółki jawnej) stosowanie wprost zasady kontynuacji. Nie można bowiem w tym wypadku przyjmować tożsamości podmiotowej spółki przekształcanej i przekształconej. Z tych względów wskazuje się na zasadę sukcesji uniwersalnej praw składających się na wspólny majątek wspólników i zobowiązań kwalifikowanych jako zobowiązania spółki, jako zasadę bardziej adekwatną, akcentując zarazem, że zarówno w wypadku przekształcenia, o którym mowa w art. 551 § 1 k.s.h., jak i przekształcenia z art. 551 § 2 k.s.h., stosunki prawne nawiązane przez spółkę przekształcaną nie ustają, ale są kontynuowane w niezmienionym zakresie i treści z udziałem spółki przekształconej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2014r., VI ACa 601/13, Lex nr 1477389, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2014r., I CZ 69/14, Lex nr 1583213, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2016r., II UZ 13/16, Lex nr 2071117).

Zgodnie z art. 553 § 1 k.s.h., spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej, zatem nowo powstała spółka kapitałowa, czyli spółka przekształcona, staje się następcą prawnym spółki osobowej. Oznacza to, że spółka przekształcona – Filar - ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki przekształcanej – (...) Filar Sc - powstałe przed dniem przekształcenia.(vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8.12.2015r., I PK 231/15, LEX nr 2043736).

Odwołująca ponosi odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za byłych pracowników spółki cywilnej (...), na takich samych zasadach, na jakich kontynuuje stosunki pracownicze nawiązane przez pracowników ze wspólnikami spółki cywilnej (...).

Orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we W. z dnia 18.04.2013 r.,(I SA/Wr 37/13), które przywołuje odwołująca, dotyczy wyłącznie przeniesienia obowiązku podatkowego na powstałą w wyniku przekształcenia spółkę i co się z tym wiąże interpretacji pojęcia podatnika, którym nie posługuje się ustawa systemowa.

Mając na uwadze powyższe, odwołanie w zakresie jakim odwołująca spółka domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że brak jest podstaw do ustalenia odpowiedzialności spółki (...) Spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla zainteresowanych jako pracowników spółki (...).C, jako nieuzasadnione zostało na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalone.

Przechodząc do oceny zaskarżonej decyzji, należy stwierdzić, że jest ona nieprawidłowa.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczania i opłacania składek reguluje ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 963 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 tej ustawy, pracownicy (z wyłączeniem prokuratorów), podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu

Po myśli art. 8 ust 1 za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a., natomiast zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Jak stanowi art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe oraz wypadkowe z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zgodnie z art. 18 ust. 1a ustawy, w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust.2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło.

Z kolei w myśl art. 81 ust 1 i ust 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015r., poz. 581 ze zm.) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników, zgodnie z art. 81 ust. 1 tej ustawy stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe potrąconych przez płatników, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie zaś z treścią art. 48b ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład może sporządzać z urzędu zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, zgłoszenia wyrejestrowania ubezpieczonego z ubezpieczeń społecznych, imienne raporty miesięczne, zgłoszenia płatnika składek, zgłoszenia wyrejestrowania płatnika składek, deklaracje rozliczeniowe oraz dokumenty korygujące te dokumenty, zwane dalej "dokumentami związanymi z ubezpieczeniami społecznymi określonymi w ustawie".

Wreszcie w myśl art. 83 ust 1 pkt 2 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. przebiegu ubezpieczeń.

Postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji. Przedmiotem zaskarżenia w przedmiotowej sprawie była decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która określała wymiar składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

W niniejszej sprawie istota sporu sprowadza się zatem do oceny prawidłowości ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o SUS oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustalenia zatem wymaga, czy zainteresowani w ramach umów o dzieło zawartych z PW Filar B. świadczyli pracę na rzecz odwołującej jako swojego pracodawcy.

W ocenie Sądu, zgromadzony materiał dowodowy okoliczności tej nie potwierdził.

Przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy cywilnoprawnej pracą na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot działać „na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy o SUS w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyjąś rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 KP). Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy” (art. 734 i n. KC) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 kwietnia 2016 r. III AUa 1837/15).

W uzasadnieniu uchwały z dnia 02.09.2009 r. (II UZP 6/09, OSNP Nr 3-4/2010, poz. 46) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zwrot ten oznacza, iż praca w ramach umowy cywilnoprawnej powinna być wykonywana faktycznie dla swojego pracodawcy (który uzyskuje rezultat tej pracy). Wskazano dodatkowo, że art. 8 ust. 2a ustawy, dotyczy z reguły takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą.

W kontekście przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot „na rzecz pracodawcy” opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj. 1) umowy o pracę, 2) umowy zlecenia między pracownikiem, a osobą trzecią i 3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia/świadczenia usług z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą (por. Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczenia społecznego - I. J.-J., Praca i Zabezpieczenie (...) tom 8, r. 2011, str 22-28)).

Praca wykonywana na rzecz pracodawcy to zatem praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych czynności przez pracownika wynikających z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobą trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobą trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy. (por wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 7 lutego 2017 r, II UK 693/15 Numer (...)).

W rozpoznawanej sprawie opisana powyżej sytuacja nie zachodzi, brak bowiem dowodów świadczących o tym, że zainteresowani w ramach umów o dzieło zawartych z PW Filar B. wykonywali pracę dla odwołującej. Organ rentowy tej okoliczności w niniejszym postępowaniu nie udowodnił.

W ocenie Sądu, zainteresowani w okresach spornych wykonywali pracę dla obydwu spółek, czasami w czasie jednego dnia roboczego, realizując zlecenia dla obydwu podmiotów, czasami przez pełne dni dla odwołującej (czas wyklejania plakatów dla (...) SA), a w pozostałe dla PW Filar-B.. Prace dla obydwu firm były podobne (wymiana i klejenie reklam, opracowywanie zleceń, obróbka dokumentacji fotograficznej), jednakże wykonywane dla różnych kontrahentów tych spółek. Prace te były świadczone dla odwołującej w ramach obowiązków pracowniczych, a dla PW Filar B. na podstawie umów o dzieło. Jak ustalono, w zleceniach pracy zaznaczano symbolami F bądź FB dla jakiej konkretnie spółki dana praca jest wykonywana. PW Filar B. przy pomocy zainteresowanych realizowała zlecenia od firm zewnętrznych –

innych niż (...) SA – czego dowodem są wystawione na ich rzecz faktury. W konsekwencji, beneficjentem pracy zainteresowanych świadczonej w oparciu o umowy o dzieło była spółka PW (...), a nie odwołująca.

O zastosowaniu art. 8 ust 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przesądza okoliczność równoległego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej, ale fakt wykonywania w ramach takiej umowy pracy na rzecz pracodawcy, co w rozpoznawanej sprawie nie miało miejsca.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że stwierdził, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla zainteresowanych stanowi podstawa wymiaru składek zadeklarowana przez płatnika FILAR Sp zo.o. (poprzednio J. H. (2) i I. S. wspólników Przedsiębiorstwa Usługowo Handlowo Produkcyjnego (...) Spółka Cywilna).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 100 kpc zdanie pierwsze, dokonując ich wzajemnego zniesienia, albowiem odwołanie zostało tylko częściowo uwzględnione.

(-)SSO Grażyna Łazowska